

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 60 K Félévre 340 K
 Negyedévre . . . 170 K Egész évre . . . 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

A választójogi javaslat részletei

Budapest, január 27 Jól értesült forrásból vett közlés szerint a kormány ma benyújtott választójogi javaslatát, a közjogi bizottság helyett egy *alkalmi bizottság* fogja tárgyalni, amit az egyes pártok kiküldötteiből alakítanak, azután, hogy értekezleteiken a javaslatot részleteiben is letárgyalják. Az ellenzék a kormány javaslata nem elégti ki és ellenvetéseiket ebben a bizottságban is kifejtethetik, mert a 20 tagú bizottságban 4 hely az ellenzéknek jut.

A *kiszgadzapárt* ma este értekezletet tart, amelyen a választójogi javaslat részleteit vitatják meg. A pártban *többégből vannak a titkos szavazás hívei* és Bethlen István gróf miniszterelnök éppen a kiszgadzákra való tekintettel határozta el, hogy nem teszi kormánykérdéssé a nyílt szavazást.

A *keresztyénpárt* ugyancsak ma este tart

A belügyminiszter a javaslatról

A ma reggeli lapok tévesen azt a hírt közölték, hogy a kormány próbaképpen három fővárosi kerületben beakarja hozni a lajstromos szavazást. Ezzel szemben Klebelsberg gróf bel-

Egyébként a belügyminiszter a javaslatról így nyilatkozott:

2 és fél millió szavazó

Javaslatom szerint az összes szavazók száma mintegy két és fél millió lesz. Ebből másfél millió a férfiszavazó és csaknem egy millió a női szavazók száma. Csonka Magyarország nyolcmilliónyi népességének több mint negyedrésze fog szavazni.

A nők

A javaslat szövegén változtatás történt a nők javára. — Eredetileg úgy volt kontemplálva, hogy azok a családanyák bírnak szavazati joggal, akik legalább három gyermeket hat éves életkorig felneveltek. A ma benyújtandó javaslat elfogad két gyermeket, tekintet nélkül arra, hogy azokat az anyának sikerült-e felnevelnie. Így értük el azt, hogy a női választók száma meg fogja közelíteni az egymilliót.

— Statisztikai adataink szerint Magyarországon mintegy háromszázezerrel több nő van, mint férfi, és így, ha a választásnál azonos elbírálás alá esnének, akkor több nőszavazó volna, mint amennyi férfinak lenne jogosultsága.

Az ajánlás

Nem igaz az, hogy képviselőnek nem volna jelölhető az, aki bünvádi eljárás alatt áll. Ilyen rendelkezés a javaslatban nincsen, tehát az ehhez fűződő összes kritikai megjegyzések elesnek.

Ugyancsak téves magyarázata a javaslat megfélemlítő rendelkezésének, hogy a jelöléshez minimum nyolcszáz, legföljebb pedig ezer aláírás szükséges. Ez sem áll. A javaslat azt mondja, hogy az ajánláshoz a kerület választóinak minimum 8 és maximum 10 százaléka kell. Így például a kétezer szavazóval bíró kerületben a jelöléshez legalább 160 és maximum 200 ajánló aláírása szükséges. Így meg ez egészen 10.000 szavazóig. Tízrezen felül éppen kedvezményképpen a javaslat az ajánlók számát maximum ezerben állapítja meg.

A titkosság

A javaslat a községenkénti nyílt szavazás alapján áll, azonban a titkosságot a kor-

értekezletet, amelyen szintén a választójogi javaslattal foglalkoznak. A keresztyénpárt lo fogja fektetni a választójogi tekintetében a maga kívánságait, amelyeket azután a kormány tudomására hoz. A párt egy része: az ugynevezett Haller-féle csoport el van határozva, hogy ha a kormány az előfeltételnek megfelelően nem módosítja a javaslatot, akkor *ellenzékbe vonul*.

A párt másik része, a párt minisztertagjai és ezeknek hívei, akiknek száma mintegy 15 főre rug, természetesen nem megy ellenzékbe, hanem csatlakozik Bethlen István gróf miniszterelnök egységes pártjához.

A választójogi javaslatot ez az ad-hoc bizottság előzetesen tárgyalja, úgy hogy a javaslat parlamenti tárgyalása legkorábban február 5 én kezdődhetik meg, addig a Haz az ipartörvényt tárgyalja le.

ügyminiszter azt mondta, hogy a kormány az egész fővárosban lajstromos szavazást akar olyként, hogy az egész főváros 3 kerületre volna felosztva, két belső és egy külső kerületre.

mány nem teszi pártkérdéssé, sem kabinsiké-
 Minden képviselő szavazhat. A községenkénti szavazás és a titkosság elveit szem előtt tartva azonban rámutatni arra, hogy egyes kerületekben a nagy tömegek körében igen komoly törekvések mutatkoznak arra, hogy a szélső agitáció érvényesüljön. A kormány éppen arra való tekintettel helyezkedett a községekben való nyílt szavazás alapjára, mert ezen az uton remélhető, hogy ez az említett agitáció a választásnál ne érvényesüljön. Ismétlem azonban, hogy a nyílt vagy titkos szavazás dolgában a végső elhatározás a nemzetgyűlésen történik, anélkül, hogy abból párt- vagy kabinetkomplikációk származhatnának.

Lajstromos szavazás

Budapestben és közvetlen környékén lajstromos szavazást kontemplálunk. Budapest és környéke összesen három nagy kerületben 27 mandátumhoz jut lajstromos szavazás útján.

Ez a lajstromos szavazás, azt hisszük, bizonyos előnyhöz fogja juttatni a szociáldemokrata munkás-egyletet is, a mit főként azért tartottunk méltányosnak, mert viszont a két évi egyhelyen való lakás kötelezettsége a munkásságot általában hátrányosan érinti.

A kormány bizik benne, hogy február 17 ig, a mikorra a nemzetgyűlés élettartama lejár és a mikor a nemzetgyűlés megszűnik, a javaslatból törvény lesz és ebben az irányban mi minden tőlünk telhetőt el is követünk. Bizunk is benne, hogy ez a faradozásunk sikerrel jár.

A választási eljárás nagyjából a régi marad, hasonlóképpen a kerületek osztása is, eltekintve néhány csonka kerület megszűnésétől.

A kiszgadzapártban

A kiszgadzapárt ma este tegnap határozatának megfelelően a választójogi javaslat részletes vitáját folytatta.

Dömötör Mihály üdvözölte a választójogi javaslatot, különösen a két évi egyhelybenlakásra vonatkozó rendelkezését. Kifogásolta a budapesti választókerületek magas számát.

Klebelsberg Kunó gróf belügyminiszter felvilágosításul kijelenti, hogy bár ez a szám

egy kicsit nagy, azonban most már nem lehet rajta korrigálni.

Schandl Károly statisztikai adatokkal mutatott arra, hogy még a proletárnők is inkább hajlanak a polgárius felfogás felé és a női szavazati jog a legjobb biztosítéka annak, hogy felforgató elemek kevésbé tudnak érvényesülni. A csonkakerületek kérdéséhez azt a megjegyzést fűzi, hogy a most elszakított részek lakóira rendkívül nagy morális hatással bír az, hogy bár a csonkakerület választási székhelye megszállott területen van, mégis az a terület is képviselve van a magyar parlamentben.

Mándi Samu kifejtette, hogy nem hiva a női választójog. A csonkakerületek kérdésében nem tartja helyesnek, ha 25-30 községet esetleg átsapnának a csonkakerülethez.

Lipták Pál a női választói jogot a mai mérsékelt formában elfogadja.

Hejj Imre felvilágosítást kér a miniszter-től az ajánlások ügyében. Kérde, hogyha egy ívet ezernél több választópolgár ír alá, melyiket tekintik leszavazottnak? Ezután felhívja a miniszter figyelmét arra is, hogy valamiképpen akadályozzák meg, hogy egyesek aláírásokat gyűjtsenek.

Kleberberg belügyminiszter válaszában kijelentette, hogy ami az aláírók kérdését illeti, az ott legelőször igazolt ezer, illetve tizenöt-hatvanöt aláírás szükséges. Amennyiben az aláírások gyűjtését illeti, maga is gondolkozik azon, hogy bizonyos terminushoz kell kötni azt, hogy mikor kezdhetik meg az aláírások gyűjtését és akkor az egyes pártok hivatalos iven gyűjthessenek aláírásokat.

Elfogadták a részleteket is

Az értekezleten ezután még több felszólalás történt, a javaslat egyes részletkérdésére vonatkozólag.

Nagyatádi Szabó István indítványára az értekezlet végül kimondotta, hogy a választójogi javaslat tervezet részleteiben is elfogadja, a női választói jog kérdésében azzal a fenntartásával, hogy amennyiben a párt és a kormány között bizottsági tárgyalás alkalmával egyes részletkérdéseket még meg kell tárgyalni, ennek nem kíván elébe vágni. Az értekezlet ezzel véget ért.

A keresztyénpárt álláspontja

A Keresztyén Nemzeti Egyesülés Pártjának a választójogi javaslat tárgyában péntek estére hirdetett értekezletét szombat estére halasztották. Klebelsberg Kunó gróf belügyminiszter ugyanis bejelentette, hogy a választójogi javaslatot a párt plénuma előtt személyesen szeretné ismertetni, mivel azonban egyéb elfoglaltsága megakadályozza abban, hogy pénteken ellátogasson a pártba, kéri az értekezletnek szombatra való elhalasztását, amikor a miniszterelnök is felkeresi a pártot.

Az értekezlet előtt átadják a belügyminiszternek az elaborátumot, amelyet a párt nevében Holler István, Ernst Sándor és Gerencsér István készítettek és amely a párt álláspontját és követeléseit precizizozza a választójogi kérdésében.

A párt ragaszkodik a férfi választói jognak az irni, olvasni tudáshoz való kötéséhez. A női és férfi választói jogcím egyenlőségét kívánja. Követelik, hogy a választások végrehajtása bírói, ne pedig közigazgatási faktorok igénybe vételével történjen.

Álláspontot foglal a párt az egész vona

kon való lajstromos szavazás és a kisebbségi képviselet védelme mellett. Végül követeli, hogy abban az esetben, ha a jelenlegi nemzetgyűlés az új választójogi törvényjavaslatot törvényerőre nem emelné, akkor a Friedrich-féle választójogi rendeletet vegyék igénybe.

A választójogi javaslatot tudvalevőleg egy 20 tagú ad hoc pártközi bizottság fogja letárgyalni, amelyben a kisgazdapárt tíz taggal, az ellenzék és a kereszténypárt 4-4 taggal, a disszidensek pedig 2 taggal vannak képviselve. A kereszténypárt a részére kijelölt négy helyre Haller Istvánt, Ernst Sándort, Gerencsér Istvánt és Szabó Józsefet (budapesti) delegálta.

Gaal elfogadja az elnökséget

A nemzetgyűlés elnökévé a tegnapi napon újból megválasztott Gaál Gaszton gyengélkedik és emiatt ma nem is jelent meg a Házban. Bottlik József alelnök tegnap felkeverte és közölte vele a választás eredményét. Ertésülésünk szerint Gaál Gaszton a mellette impozánsan megnyilatkozott szavazást megnyugtató tudomásul és elfogalja újból az elnöki széket, amint a szobát elhagyhatja.

A párbaj

A nemzetgyűlés igazságügyi bizottsága ma délután Hencz Károly elnöklete alatt igen látogatott ülést tartott. A Barcon megjelenő „Dráva Vidéke” című időszaki lapnak a nemzetgyűlést sértő közleményeire nézve a bizottság azt határozta, hogy méltóságán alulinak tartja ezzel az ügyrel foglalkozni és utasította az igazságügyminisztert, hogy a lap ellen közigazgatási úton járjon el.

Ezután a bizottság folytatólag tárgyalta Rissai Károly indítványát a párbaj büntetéséről. A bizottság az indítványt általában sem fogadva el, elvetette. Utasította azonban az igazságügyminisztert, hogy a büntető-törvénykönyvnek a párviadalra vonatkozó rendelkezéseire vonatkozólag szigorú büntetéssel sújtó megfelelő javaslatot mielőbb terjesszen a nemzetgyűlés elé.

A pápaválasztás

Róma, január 27. A bibornoki testület ülésén mind többen vesznek részt, mert több külföldi biboros Rómába érkezett a pápa temetésére és a pápa választást előkészítő konferenciákra.

Hír szerint az olasz kamara megnyitását De Nikola elnök, Bonomi miniszterelnök és Méda miniszter emlékeznek meg XV. Benedek pápa haláláról.

Meg nem erősített hírek szerint a pápa hagyatékában 4 millió lírát találtak.

Róma, jan 27. (Szikratávirat.) Bármennyire is helytelennek látszik a megválasztandó pápa személyét illetőleg jóslásokba bocsátkozni, a választásban résztvevő bibornokok felfogásának ismerete mellett mégis megállapítható, hogy teljesen ki van zárva olyan koalíciónak létrejötte, amely képes volna idegen, vagyis nem olasz nemzetiségű pápát az apostoli Szent Székbe emelni. Vatikáni körökben igen rossz benyomást tett az a tény, hogy a párisi bibornok-érsek Rómába való elutazása előtt látogatást tett Poincaré miniszterelnöknél.

A holland, spanyol és német kardinálisok már kifejezték azon nézetüket, hogy veszéllyel járna olyan pápának megválasztása, aki intranzigens irányáról ismeretes, de ugyancsak aggályosnak tartják, hogy a konklávéból olyan biboros kerüljön ki győzedelmesen, akit az olasz katolikus néppárthoz igen szoros baráti viszony fűz, mert félt, hogy ilyen egyházi férfiúnak Szent Péter örökébe ültetése esetén a pápa túlságosan gyarapítaná ennek a pártnak a politikai közéletbe való befolyását. Ezek az aggodalmak növelik annak a valószínűségét, hogy a kardinálisok választása olyan férfiúra fog esni, akinek nincsen erős politikai színezete.

Jászay Mari a Kormányzónál. Budapestről jelentik: Abból az alkalomból, hogy Jászay Mari, a Nemzeti Színház örökös tagja a Vitézi Szék részére rendezett hangversenyen több ízben részt vett, Horthy Miklós kormányzó öt ma délelőtt 11 órakor kihallgatáson fogadta.

Az ipartörvény revíziója

Budapest, jan. 27. A nemzetgyűlés érdeklődése a jelek szerint az *indemnítási vitában teljesen kimerült*, mert még fél 11 órakor is csak Hegyeshalmy Lajos kereskedelmi miniszter, Négyessy László és Magyar Kázmér vannak a teremben. Az ülés megnyitása, mint később kiderült, a jegyzők távolléte miatt később megvárta, a jegyzők távolléte miatt később megvárta, a jegyzők távolléte miatt később megvárta.

Tizenegy órakor végre Bottlik József elnök megnyithatta az ülést és a háromsoros jegyző híján, Szabó Jenő jegyző elfoglalja helyét az emelvényen.

Klebelsberg Kunó gróf belügyminiszter bejelentette az országgyűlési képviselők választásáról szóló javaslatot.

Képesítéshez kötik az iparengedélyt

Ezután áttértek az ipartörvény revíziójáról szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Az elnök bejelenti, hogy a kereskedelmi miniszter Jezsovics János miniszteri tanácsost nevezte meg szakértőül.

Frühwirth Mátyás előadó: Hosszu előadást tart a magyar ipar történetéről Szt. Istvántól kezdve a mai napig. Ha a földművelésosztálynak megadta a nemzetgyűlés a földreformot, — ugymond — ne zárkózzon el az ipartörvény revíziójától sem. A nemzetgyűlés kötelessége teljesíteni az iparosság 38 esztendősi kívánságát, hogy az iparüzési jog képesítéshez köthessék. (Ugy van!) Meg kell védeni a tisztességes iparosságot azok ellen, akik az iparüzésből csak a hasznot keresik.

— Az iparosság fejlődéséről statisztikai adatokat olvas fel. Majd áttér a törvényjavaslat ismertetésére, mely az összes érdek-képviseletek meghallgatásával jött létre.

A szálloda, vendéglői és nyomdaipar

Az első felszólaló Drózdly Győző.

Helyteleníti, hogy ezt a törvényjavaslatot csak a tizenkettedik órában terjesztették be.

— Hosszabb idő kellett volna, hogy újabb 30 esztendőre megnyugtassuk a magyar iparosságot. Szívesebben látta volna, ha a kormány a revízió helyett önálló ipartörvénnyel lépett volna a Ház elé, minthogy ez eminens érdek. Egy olyan ipartörvényt kellett volna alkotni, hogy az a munkaalkalom könnyítésével biztosítson bennünket arról, hogy a magyar ipar hatalmas lendülettel fog fejlődni. Ezután rámutat arra, hogy az ipar fejlődése érdeke a földművesnek is. A 40-ik szakaszánál nem tartja helyesnek, hogy a manikűr és a kozmetikai ágakat is az ipar elnevezéssel illették. Ez sérti a többi iparos önérzetét.

— Hibáztatja, hogy az egyes iparüzemeknél az engedély megadását képesítéshez kötik.

A rutén nép elnyomatása

Szünet után áttértek az interpellációkra.

Csernus Mihály a földművelésügyi miniszterhez intézett interpellációjában kérdi a minisztert, van-e tudomása arról, hogy *tulhajtott tengeri drak és sertésdrak egészségtelen differenciája folytán igen nagy drágaság lépett fel* és hajlandó e odahatni, hogy nagy sertésvásárlásokat eszközöljön az állam, amely azonban a közvetítők kizárásával történjék?

Az interpellációt kiadják a földművelésügyi miniszternek.

Kutkafalvy Miklós interpellációjában hosszasan foglalkozik az elszakított területen élő kisebbségek elnyomatásával, különösen az északkeleti Felvidéken és az Erdős Kárpátokban, ahol a ruténeket a cseh köztársaság magához csatolt és nem adta meg neki az autonómiát. Figyelmezteti a kormányt Benesnek legújabban tett kijelentésére, hogy t. i. az Erdős Kárpátoknak a cseh köztársasághoz való csatolása kérdésében egyedül a cseh köztársaság illetékes és kijelenti, hogy a cseh szenátusnak eme határozatán nem lehet változtatni.

Az interpelláló képviselő hivatkozik a st.-germaini szerződésre, amely kimondja a kisebbségek védelmét. Mindaddig, amíg a rutén népek nem adatik meg az autonómia, ez a terület Magyarországhoz tartozik. Hibáztatja a kormány külpolitika orientációját, amelynek

Kéri, hogy a javaslat tárgyalására 20 tagú ad hoc bizottságot küldjenek ki, amire a házszabályok módot adnak.

A Ház ilyen értelemben határoz.

A belügyminiszter ezután benyújtja a közérdekű munka teljesítéséről szóló javaslatot.

Ugron Gábor a házszabályokhoz kért szót és szövevényezi, hogy a Ház mai ülését csak egy órával később lehetett megnyitni, mert a soros jegyzők nem jelentek meg.

Bottlik József alelnök a jegyzők távolléte miatt kéri a nemzetgyűlés elnökségét.

Napirend szerint elsőnek következik az indemnitás harmadszori olvasása. A Ház az indemnítást harmadszori olvasásban is elfogadja.

— Az új ipartörvényjavaslat az ipartanoncoktatás kérdését is megoldja, mert az ipari nemzedék pótlása óriási fontossággal bír jövőre nézve. A gyermekiparosokat a háború alatt a tőke rendkívül kihasználta. Az ipartanoncok egészségügyét a betegségélező fejlesztése révén rendezti a javaslat. Az iparpolitika egyik sarkpontja a tanoncnevelés, mely nélkül iparfejlesztés el sem képzelhető.

— Ez a törvényjavaslat módot nyújt arra, hogy a kézműiparosság terén érvényesüljenek azok is, akik eddig attól távolmaradtak, nemkülönben az intelligencia számára is alkalmas ad arra, hogy a kézműipar terére lépjenek. Igen fontos ez állami szempontból is, amennyiben az iparos nemzedékek pótlását rátermett elemekkel biztosítja.

Szabó József budapesti (körülnéz): De nagy az érdeklődés a nemzetgyűlésen az ipartörvény iránt.

Igy pl. a 14. szakaszban a szálloda és vendéglői ipar jogát, valamint a 64. szakaszban a sokszorosított iparnál a nyomda jogot. Már a tanácskozás kezdetén megemlíti, hogy ezen üzemek milyen nagy érdemeket tudtak felmutatni. Hivatkozik a Franklin-Társulatra, valamint a Zsolnai-iparüzemre, amelyeknek vezetői nem kiképzett iparosok. Nem tudja, hogy az egyes üzemeknél a szakképzettség megállapítását ki kívánta. Hiszen a nyomdaiparnál még a grafikai egyesület is tiltakozott ez ellen.

Különösen hibáztatja a 48. szakasz intézkedését, amely kimondja, ha valamely iparos más törvényhatóságba helyezte át üzemét, új engedélyre van szüksége. A törvényjavaslat 2. szakaszát a legnagyobb elismeréssel üdvözi, amely a tanoncoktatásról szól. A törvényjavaslatot részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

Elnök ezután 5 perc szünetet rendel el

folytán elvesztettük a lengyelek barátságát. Felsorolja ezután azokat a veszteségeket, amelyek Magyarországot érték a trianoni szerződés becikkelyezése óta. Mi mindent elvesztettünk, érdeket, sőt, fát, bányában és gyárakban, amelyek nélkül Magyarország gazdasági élete előbb-utóbb tönkre megy.

Igen fontosnak tartja a külföld tájékoztatását a megszállott területen élő kisebbségekről és sürgeti a külföldi politikai szervekbe való bekapcsolódást, mert csak így tudjuk azokat a híreket megcáfolni, amelyet ellenségeink a külföldön rólunk terjesztenek. Hogy milyen eszközökkel dolgoznak szomszédaink, így többek között a csehek, ennek bizonyítására felolvassa Benes egyik jegyzékét.

Elnök ezután fél órára felfüggeszti az ülést.

Szünet után Kutkafalvy Miklós kijelenti, hogy Benes a genfi szövetség főtákarához intézett jegyzékében kifejti, hogy Kutkafalvy Miklós magyar nemzetgyűlési képviselő nem jogosult politikát csinálni, mert az a törekvése, hogy állandóan támadja a cseh kormányt és nem törődik a békeszerződés pontjainak betartásával. Főtörekvése az Erdős Kárpátok alján levő ruténségnek Magyarországhoz való csatolása.

Ezzel szemben Kutkafalvy Miklós kifeje-

lenti, hogy a múlt év szeptemberében Genfben megtartott nemzetközi kongresszuson a szövetség titkára őt a rutén nép képviselőjének hivatalosan elismerte.

Kimutatja, hogy 1918. decemberében a rutén kongresszusán 400 kiküldött vett részt, ahol kijelentették, hogy a magyar-rutén politikát a ruténység érdekében állónak tekintik és tiltakoztak a rutén ellen, hogy Csehországba tartozzanak és kijelentették, hogy nem kívánják elszakadni Magyarországtól. Ha Benes kétségbe vonja a ruténység álláspontját, elég módja van arra, hogy a szerződés értelmében a rutén népnak az autonómiát megadja. Hívjon össze egy tartománygyűlést és ott majd meg fog nyilatkozni a rutén nép hovatartozása feletti óhaja, de módja van arra is, hogy népszavazást rendeljen el, hogy a ruténység döntőhosszen területének hovatartozandósága felett.

Ezután a királykérdést tárgyalja az integritás szempontjából. Részleteket olvas fel a cseh mozgósításról. Jelentések érkeztek arról, hogy a cseh mozgósítás alkalmával csak a magyarok voltak azok, akik bevonultak; a tótság és a ruténység vonakodott bevonulni, kijelentvén azt, hogy nem hajlandók a magyar tisztek és katonák ellen fegyverrel indulni. Interpellációjának főbrevésé figyelmeztetni a külügyminisztert, hogy tegye lehetővé, hogy az Északnyugati Felvidék ruténjei minél előbb szabadon nyilatkozhassanak hovatartozandóságuk felől.

Az interpellációt kiadják a külügyminiszternek.

Elnök az ülést egy negyed 5 órakor rekesztette be.

Botrány a cseh parlamentben

Prága, január 27. A képviselőház mai ülésén viharos jelenetek játszódtak le. Erre az adott okot, hogy elkobozták azokat a röpiratokat, amelyeken külön lenyomatták az egyik kommunista lapban, a „Lidu Prave“-ban megjelent cikkét egy kommunista képviselőnek, amelyben a katonaságot az engedelmesség megtagadására szólítja fel.

Közvetlenül az ülés megnyitása után a kommunisták futtyúkkal, padveréssel félórás macskaszőnyeg rendezték, úgy, hogy a szónokot egyáltalában nem lehetett érteni. A kommunista képviselők végül elénekelték az Internacionálét és kivonultak a teremből.

Heves szavata fejlődött ki a német és cseh képviselők között, amely csak nőtt, amidőn az elnök asztalához bűzbombát hajítottak. Elnök az ülést fél órára felfüggesztette annak megállapítására, hogy ki hajította el a bűzbombát.

Az ülés felfüggesztése után nemsokára megtudták, hogy a bűzbombát és az üveggyölköt Berau német nemzeti képviselő dobta az elnök felé, aki kijelentette, hogy az ügyet a büntetőbíróság elé terjeszti.

Petőfi-ünnepély Debrecenben

Az Alföldi Magyar Közművelődési Egyesület átiratot intézett a városi tanácshoz. Az átiratban az A. M. K. E. vezetősége arról értesíti a tanácsot, hogy Petőfi Sándor születésének 100 éves évfordulója alkalmából Debrecenben Zichy János gróf fővédnöksége alatt nagyszabású irodalmi estélyt szándékozik rendezni neves írók és művészek közreműködésével. Az irodalmi estély támogatására felkérték Debrecen város tanácsát is. Az átirat legközelebb a tanács elé kerül.

Ugy gondoljuk, elérkezett az ideje annak, hogy a legnagyobb magyar zseninek, a világ-irodalom legragyogóbb költőjének méltó megünneplésére a debreceni irodalmi társaságok és kulturintézmények, de még a hatóságok is tegyék meg már az előkészületeket. Mert még csakugyan megérjük azt a szegényt, hogy idegenből jönnék elvégezni azt a munkát, amely a mi kötelességünk lenne.

Ünneplésünk szerint különben az Arany János társaság januári közgyűlésén már foglalkozott a százéves jubileum ügyével. Kelebleből szűkebb körű bizottságot küldött ki annak megbeszélésére, hogy a társaság méltóképpen vegye ki a részét a kalhatatlan poeta ünneplésében.

Létrejött az utlevélegyezmény

Két évre érvényes utlevelek lesznek

Grác, jan. 26. Az utlevél-értekezlet határozataiban foglalt egyezményt az értekezlet ma tartott teljes ülésén jóváhagyta, pénteken délelőtt pedig Ausztria, Magyarország, Olaszország, Lengyelország, Románia, Jugoszlávia és Csehország, tehát minden utóddám képviselői aláírták. A határozatok a ratifikálás jogának fenntartásával teljes egészükben elvileg csak Ausztriát, Magyarországot, Olaszországot és Csehországot kötelezik. — Azokra az államokra nézve, amelyek az egyezményt fenntartás nélkül aláírták, tehát Ausztriára, Magyarországra, Olaszországra és Csehországra nézve, az egyezmény azonnal a ratifikálás után életbelép, a ratifikálásnak pedig az aláírástól számított két hónapon belül kell megtörténnie.

Az egyezmény tartalma a következő: Két évre, illetve egy esztendőre érvényes utlevelek életbeléptetése. Egyszeri utazásra szóló utlevelet csak kivételes esetben állítanak ki. Beutazásra szóló láttamozást egy évre vagy egy-

széri utazásra szóló érvényességgel adnak. Az átutazási láttamozás ugyanolyan időtartamu érvényességgel bír, mint a beutazási láttamozás és érvényes a visszautazásra is. A beutazási láttamozás díja egy évi érvényességgel tíz aranyfrank, az átutazási láttamozás pedig egy aranyfrank. Azok a személyek, akik vagyontalanságukat igazolni tudják, a láttamozást díjmentesen kapják meg.

A láttamozást kérőnek minden hitelt érdemlő indoklás alapján elengedhetik a láttamozás céljából való személyes megjelenést. Méltányos indoklással a képviseleti hatóság oly személyek számára is kiadhatja a láttamozást, akik nem laknak az illető hatóság működési területén.

Az utazás szükségességének igazolását az esetek legnagyobb részében elengedik és rendszerint megadják a láttamozást anélkül, hogy előtte en kérnék ki az illető kormány beleegyezését.

Megtartják a génuai konferenciát

Róma, január 27. Hivatalos helyen kijelentették, hogy a génuai konferencia elhalasztásáról az olasz kormány semmit sem tud. Ha ez meg is történnék, az olasz kormány ezért nem lenne felelős, mert a legnagyobb buzgalommal dolgozik a konferencia megtartásán.

Ezzel a kijelentéssel szemben valószínű, hogy Amerika részvétele érdekében rövid időre elhalasztják a konferenciát, különösen abban az esetben, ha az Egyesült Államok ettől az elhalasztástól teszik függővé a konferencián való megjelenést.

Páris, január 27. A francia lapok mint befejezett dolgot közlik, hogy Amerika nem vesz részt a génuai konferencián, a milánói „Corriere della Sera“ washingtoni távirata szerint Amerika visszahúzódo magatartásának nincs végregelesen elutasító jellege.

Ugy látszik, Amerika akkorra tartja fenn Európa újjáépítésében való közreműködését,

amikor majd kiválóan alkalmasnak látja erre az időt.

London, január 27. (Reuter) Most már bizonyos, hogy Lloyd George résztvesz a génuai értekezleten.

London, január 27. A Reuter iroda hivatalos helyről értesül, hogy teljesen alaptalanok azok a hírek, amelyek szerint a génuai konferencia egybehívásának idejét esetleg elhalasztják.

London, január 27. Reuter-ügynökség jelenti Washingtonból: Illetékes helyen kijelentik, az Egyesült Államok kormánya nem hajlandó részt venni a génuai konferencián, amelyet a megállapított időben fognak megtartani. Az amerikai kormány ellenben szívesen fogadná azt a tervet, hogy a gazdasági konferenciát később, vagyis oly időben tartsák meg, amikor Európában a viszonyok stabilitása helyreállott.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap délután ülést tartott, amelyen a közgyűlés elé kerülő több fontos városi ügydarabot készítettek elő. Maga az ülés csendes lefolyású volt, bár attól lehetett tartani, hogy a tisztviselők fizetési előlegének kiutalására javaslatba hozott 4 és fél millió, valamint a polgármesteri reprezentációs költség megállapítása nagyobb vitát fog előidézni. Azonban mindkét javaslat minden nagyobb vihar nélkül keresztülment.

Az ülést kevéssel 3 óra után Vargha Elemér dr. tb. főjegyző elnök nyitotta meg és a szokásos üdvözlés után rátértek a tárgyszorozatra.

Bérpalota a postatisztviselőknek

Dr. Zempléni Kornél tb. tanácsnok részleteiben ismertette a postai igazgatóság megkeresését. A megkeresés szerint a kereskedelmi miniszter hajlandó volna a postapalotát felépíttetni. Azonban a postapalota régi tervei szerint ma már nem építhető fel, tehát az új tervet elkészítéséig a kereskedelmi kormány a postakincstárral ily értelemben nem intézkedhetik. Sokkal, sőt lényegesebben sokkal fontosabb ennél a postatisztviselők lakásnyomórán nyhítendő, a postai alkalmazottak számára egy kétemeletes bérház emelése. Éppen ezért a városi tanács céljaira megfelelő telket kért a postakincstár.

A városi tanács a megkeresés érkezése után átirat a mérnöki hivatalhoz, hogy a telekátengedés tárgyában tegyen véleményes jelentést. A mérnöki hivatal véleménye szerint a postabérpalota legalkalmasabb módon a Deák Ferenc-utca 3, Péterfia-utca 2, vagy a Bethlen-utca 3. szám alatti telkeken lenne elhelyezhető. Mivel azonban az ezekben a lakóházakban a lakók kilakoltatásával hónapokon keresztül a lakástalanok száma csak növelté-

nék, a mérnöki hivatal javaslatát oda módosította, hogy a kért telek legalkalmasabban a Salétron utca és a Szoboszlói-ut sarkán levő városi telekből ajánlható fel. Javasolja tehát a városi tanács, hogy a bizottság tegyen előterjesztést a közgyűlésnek, még pedig olyan értelemben, hogy keresse meg a város a postakincstárt és közzölje vele azt, hogy ezt a telket hajlandó két alternatíva figyelembevételével a postakincstár rendelkezésére bocsájtani.

Nevezetesen az egyik alternatíva szerint a város ebből a telekből azon esetben, ha 2 emeletes bérházat akar a postakincstár építtetni, 400 négyszögletet, ha pedig előkertes tisztviselői lakásokat szándékoznak ott emelni, akkor 1500 négyszögletnyi területet hajlandó volna a postakincstár számára átengedni.

A szóbanforgó telkeket vagy örök áron bocsátaná át a város a postakincstárnak és ez esetben a telek négyszögletét 100 koronán adná el a város, ha pedig a posta építené fel ezeket, akkor ötven év múlva az épületeket át kellene engednie a városnak.

Acél Géza főmérnök behatóan ismertette ezt az ügyet, ezután Mirk Endre is hozzászólt. Azonban végre is az előadói javaslatot módosítással elfogadta a bizottság és azt ajánlja a közgyűlésnek elfogadásra.

Új szabályozási terv.

A közgyűlés még 1912-ben kimondotta, hogy a város szabályozási tervét végrehajtani nem képes és még akkor módosította ezt a szabályrendeletet, amely az évek során változások tengeri kigyóvá nőtte ki magát. Az ügy most újra szőnyegre került. Nevezetesen a belügyminiszter leirt a városhoz a szabályozási terv végrehajtása ügyében.

Dr. Tóth Emil tanácsnok, az ügy elő-

adója azt a javaslatot terjesztette elő, hogy a leirat vétessék tudomásul.

Vásáry István tanácsnok idevonatkozólag azt javasolta, hogy az egész ügyet adják vissza a tanácsnak, hogy egy év alatt új szabályozási tervet készítsenek el és azt terjessze a közgyűlés elé.

Ezt a javaslatot a bizottság elfogadta és így értelemben előterjesztést tesz a közgyűlésnek.

A tisztviselők segélye.

Dr Vass Károly tb. tanácsnok ezután előterjesztette, hogy a tanács átérve a tisztviselők nehéz helyzetét, azok részére előleg kiadását hozta javaslatba. Még pedig oly módon, hogy az előleg január 1-től augusztus 31-ig havonta folyósítható olyan mértékben, hogy a X., XI. és IX. fizetési osztályban levők 100 százalékát, a VIII. fizetési osztályban levők 125 százalékát, a VII. és VI. fizetési osztályban levők pedig 150 százalékát kapják nyugdíjukba beszámított javadalmazásuknak. Az *altisztek* 100 százalékát, az *állandósított napidíjasok* ugyancsak 100 százalékát kapják nyugdíjba beszámítandó illetményeiknek. A *nyugdíjasok* hasonlóan segélyük 100 százalékát kapják.

Ez az előlegkénti segítség körülbelül 4 és fél millió újabb kiadást jelentene, mert a segélyezés havonta 4400—4500 koronáig menne egyénekenként.

Előterjesztésének második részében a polgármesternek és a h. polgármesternek *representációs költség* címén havi 5000, illetőleg 2000 koronát hoz javaslatba. Ez a költség a folyó évben biztosítva van, mivel ez a tétel fel van véve a költségvetésbe.

Márk Endre: A javaslatot elfogadta, csupán a reprezentációs költségeket sokalta.

A bizottság azonban több hozzászólás után az előadói javaslat elfogadását javasolja a közgyűlésnek. Ugyanitt javasolja a bizottság a közgyűlésnek, hogy az utasítsa a tanácsot a tisztviselői személyi pótlékoknak 100 százalékkal való emelésére.

Szükséglakások és városi tisztviselő-telep

A bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy a szükséglakások céljaira a honvéd csapatkórház épületét alakítsa át. Itt 281 szobakonyhából álló lakásokat lehet előállítani 608,834 koronás költséggel.

Vásáry István itt egy nagyszabású javaslattal állt elő. Nevezetesen javaslatba hozta, hogy a bizottság utasítsa a tanácsot, miszerint dolgoztasson ki egy tervet a Nagyerdőn felépítendő városi tisztviselő-telep létesítése tárgyában.

A bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy a *köztetelő* megnyitására egy köztetelő-bizottságot alakítson meg.

A vízművek

A városi vízművek megvizsgálását a bizottság tudomásul vette, nemkülönben a javítási munkálatokról szóló költség elszámolását is. A bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy a meglévő 3 kut kapcsolassék be a vízvezetési hálózatba és a vízműveknél levő hiányok 1.800.000 koronás költséggel pótolassanak.

Apróbb ügyek tárgyalása után az ülés kevéssel 6 óra után véget ért.

— **Ujabb amerikai szeretetadomány az Ifjúsági Vörös Kereszt Egyletnek.** A hazánkban pár év óta oly áldásosan működő amerikai misszió jótékonyágáról híres vezetőjének *Fedlow kapitány*nak a jóvoltából, akit legközelebb február 11-én a vörös kereszt bálon városunk falai közt fogunk üdvözölni, ifjúságunk ismét értékes szeretetadományokhoz jutott. Ezuttal 1 láda szvetternek való, vastag szürke haraszt s 1 láda írótümb érkezett. Ezekon kívül pedig 8 láda elkésett karácsonyi ajándék, százfélé játék, apróság, amelyeket az ifjúsági vörös kereszt egylet tagjai fognak kiosztani 10 éven aluli szegénysorsú gyermekek között, hogy már serdülő korban megszokják a jótékonykodást s felbredjen s beléjük oltódjon az adakozási kedv.

Halálra ítéelés után felmentés

Egy hosszúra nyúlt bünper nyert tegnap délelőtti végérvényes befejezést a debreceni kir. ítélőtáblán. A bünper előzményei 1920-ban játszódtak le.

Özv. *Lengyel* Andrásné *Nagyházy* Julianna hajdusámsóni öregasszony 1920 november közepén fiának szénaboglyját egy éjjel bosszúból felgyújtotta. Ugyanis fia a gondjaira bízott lovat elhanyagolta, nem adott neki előget enni, ezért az asszony a bosszúnak ome nem mindennapi formáját választotta.

Az öregasszony, minthogy a gyújtogatásra statárium volt hirdetve, a rögtönítelő bíróság elé került, amely annak idején *kötél általi halálra ítélte*. Lengyelné védője *Atzél* Jenő dr. kegyelmet kért védenca számára. A kegyelmi tanács fel is terjesztette kegyelemre Lengyelné, akinek a halálbüntetését a Kormányzó 1920 december 22-iki leiratával kegyelemből *10 évi fogházra változtatta át*. Lengyelné meg is kezdte büntetésének kitöltését.

Időközben a védő kérte az asszony elmebeli állapotának megvizsgálását. Ugyanis Lengyelné már a rögtönítelő bíróság tárgyalásán feltűnt apatikus viselkedésével, a halálbüntetésre való elítélését is közömbösen fogadta s azután is számos olyan momentum merült fel, ami azt bizonyította, hogy az asszony nem teljesen épelméjű. Az elmeállapot megvizsgálá-

sával kapcsolatban kérte egyúttal a rögtönítelő per újrafelvételét. A bíróság a kérelemnek helyt adott s elrendelte a per újrafelvételét. Ez volt az országban az *első újrafelvétel rögtönítelő eljárás szerint lefolytatott bünperben*.

Az újrafelvételi tárgyaláson, amelyet tavaly nyáron tartottak meg, sok új tanút hallgatott ki a bíróság, akik mind kedvezően vallottak Lengyelné mellett; azonkívül a védő is sok olyan momentumot sorakoztatott fel, amely a vádlott javára szolgált. A bíróság *Lengyelné fel is mentette s azonnal szabadlábra helyezte*. Az ügyész fellebbezett a folmentő ítélet ellen, így az egész bünper a kir. ítélőtábla elé került, amely a bizonyítás kiegészítését rendelte el.

A bizonyítás kiegészítése során több új tanút hallgattak ki, akik azonban csak a védelem érveit erősítették meg. A kir. ítélőtábla büntető fellebbviteli tanácsa tegnap foglalkozott újra Lengyelné bünperével és *jogerős felmentő ítéletet hozott*. Így a sokat jányódott bünper végérvényesen befejezést nyert.

Érdekes, hogy Lengyelné, aki az első felmentő ítélet után azt hitte, hogy már jogerős az ítélet, mikor megtudta, miszerint még egy újabb tárgyalás lesz a kir. táblán s esetleg el is ítélik, sirva fakadt s erősítette, hogy inkább öngyilkos lesz, de nem jelenik meg újra a bíróság előtt.

— **Prónay Pál és Pálóczi Horváth István Debrecenben.** Az Ébredő Magyarok február 4-iki műsoros estélyén Budapestről a központi vezetőség tagjai közül is többen részt vesznek. Így táviratilag jelezte részvételmét *Pálóczi Horváth* István, az ÉME elnöke, aki dr. *Karsa* Eörs titkár kíséretében érkezik s ő fogja az estélyen az ünnepi beszédet is tartani. Jöveletét jelezte még a nemzeti és keresztyén gondolat egyik legmarkánsabb harcosa, *Prónay* Pál is és vele jönnek *Kádár* Lehel és *Lendvai* István hírlapírók is. A rendezőség, amely mindent megtesz, hogy az estély sikerét biztosítsa, hétfőtől kezdve az ÉME központi irodájában állandó szolgálatot tart.

— **Nagy bankjegyek Auszriában.** Bécsből jelentik: Az Osztrák Magyar Bank január 28-án kezdi meg az új 5000 és 50.000 koronás bankjegyek kiadását.

Ujból Schober-kormány

Bécs, január 27. A nemzetgyűlés tegnapi ülésén, miután a nagynémet néppárt szónoka élesen kikelt a lanai osztrák-cseh egyezmény ellen és bejelentette, hogy a párt számára lehetetlenség továbbra is támogatni a kormányt, hosszas vita után névszerinti szavazással, a szociáldemokraták és a keresztyén-szocialisták 104 szavazatával a nagynémetek 28 szavazata ellenében elfogadták a Csehországgal kötött politikai egyezményt. A nemzetgyűlés ülésének végén az elnök *bejelentette a szövetségi kancellár és a kormány lemondását*.

Bécs, január 27. A nemzetgyűlés 80 szavazattal 72 ellenében *ujból megválasztotta a Schober-kormányt*. A kormány a következőképen alakult meg.

Szövetségi kancellár és belügyminiszter Schober. Földművelésügyi miniszter Henne, ideiglenesen átveszi a külügyminisztérium vezetését. A kormányban egyébként nem áll be változás. Az új kormány mellett a keresztyén-szocialisták szavaztak, valamint a német parasztpárt képviselői is. Ellene szavaztak a szociáldemokraták és nagynémetek. *Schober kancellár az újból való megbízatást elfogadja*.

Bécs, jan. 27. A „Wiener Zeitung” hivatalos részében közli a szövetségi elnöknek Schoberhez intézett átiratát, amelyben a *kormányt saját lemondása folytán felmenti és dr. Breisky osztályfőnököt az ideiglenes kormány elnökségével megbizta*, valamint a belügyi, közoktatásügyi és a külügyminisztérium ügyeinek vezetésével és a többi minisztereket saját tárcájuknak további vezetésével szintén megbizta.

Kötelező a patkányirtás

A patkányok elszaporodása révén a közegészséget fenyegető különféle veszedelmek elhárítása végett *Bernalák* Nándor népjóléti miniszter most kiadott körrendeletében, amit megküldött Debrecen város tanácsának is, arra kötelezi a törvényhatóság területén lévő összes háztelkek, lakóépületek, ipari és gazdasági célokra szolgáló mindennemű épületek és építmények, csatornák, pöcegödörök, tartányok, személtlerakó helyek, valamint bányák tulajdonosait, hogy a tulajdonukban levő említett ingatlanokon tartózkodó patkányokat rendszeres és következetes eljárással irtsák ki.

Az emberre és háziállatra nem veszedelmes patkányölő szer az *ugynevezett tengeri hagyma*, amely gyógyáru- és fűszerkereskedésekben külön hatósági engedély nélkül beszerezhető. A miniszter intézkedett oly erős hatású patkánymérég előállításáról, amely felűnő színe és szaga miatt, mással össze nem téveszthető és így mérgezősekre kevésbé adhat alkalmat, mint más szerek. Ezt a szer, amely kék színű, pépes, szeszforos készítmény, 100 grammos adagokban „mérég” jelzésű tégelyekben, tégelyenként 20 koronáért gyógyszer-tárakban, gyógyáru kereskedésekben fogják kiszolgáltatni, azoknak, akiknek az I. fokú rendőrhatalóságok mérgeengedélyt adnak.

A kötelező patkányirtás elmulasztói büntetendő kihágást követnek el.

Felmetszette a torkát és az ütőerét

Borzasztó öngyilkossági kísérlet történt tegnap délelőtti a Tócskörtben, Szondi utca 6. szám alatt. *Némethi* István 40 éves gazdálkodó öngyilkossági szándékából egy borotvával felmetszette a torkát s ütőerét.

Némethi tervszerűen készült az öngyilkosságra. Megvárta, míg felesége eltávoz hazulról s mikor magára maradt, hozzá látott véres tettehez.

Először az éles borotvával ütőerét metszette fel, de mikor látta, hogy sérülése nem halálos, a nyakát is ketté vágta.

Azonnal eszméletlenül esett össze. A vér szinte patakokban ömlött a nyakából.

A szomszédok Némethi hörögésére lottok figyelmesek. Beszaladtak hozzá s mikor megpillantották a vérében fetrengő embert, azonnal a mentők után telefonáltak, akik beszállították Némethit az Augustus-szanatóriumba. Sérülése életveszélyes.

Mivel eszméletlen állapotban fekszik, kihallgatni sem lehetett, így öngyilkossági kísérletének okát is egyelőre homály fedi.

NAPI HIREK

Az asszonyok

akiket mi férfiak némi kicsinyteliséssel gyöngye nemnek szeretünk nevezni, sok esetben erős-beknek bizonyulnak nálunk. Az osztrák abszolutizmus sötét napjaiban és legutóbb a kommunista rémuralom idején az asszonyok nagyobb elszántsággal hordozták a nemzeti gondolatot, mint a sokszor megalkuvó „erős nem”.

A megszállt területekről naponta kapunk híreket arról, hogy az idegen hatalom minden kegyetlensége és kiméletlen üldözése dacára a magyar nők milyen szívósan ragaszkodnak nemzeti viseletükhöz, nyelvükhöz és tüntetően viselik a magyar nemzet százszor megcsufolt, de vér és könnyáldozattal ezerszer megszentelt drága színeit.

Kedves gondolatot vetett fel egy előkelő magyar hölgy abból az alkalmából, hogy az országos Széchenyi-szövetség, hosszú idő múltán, ismét megrendezi az idei farsang legfényesebb mulatságát, a Széchenyi-bált Budapesten. A résztvevő hölgyek és urak annak a megyének a színeiből készült kokárdával díszítik ruhájukat, ahonnan származnak. Ezek közül sok nyúgi az idegen hódító turhetetlen jármű. De a budapesti Vigadó báltermében ezek a színes kokárdák hangosan fogják odakiáltani a világ urainak és apró pribékjeiknek, hogy az integer Magyarország, amit a Természet maga alkotott egységes egésznek, ott él a hű hazafiak és honleányok szívében és onnan semmiféle hatalmi szóval ki nem törölhető.

Vasárnapi istentiszteletek

Az ev. ref. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor predikál Varga Jenő s. lelkész, délután 5 órakor kábel magyaráz Dr Révész Imre lelkész. Kistemplomban: délelőtt 9 órakor predikál Varga Ferenc s. lelkész, délelőtt 11 órakor predikál Dr Bötökös Béla s. lelkész, délután 2 órakor predikál Gábor András s. lelkész. Kossuth utcai templomban délelőtt 10 órakor predikál Dr Révész Imre lelkész, délután 5 órakor predikál Uray Sándor lelkész, Arpadtéri templomban délelőtt 10 órakor predikál Gábor András s. lelkész, délután 2 órakor predikál Peleskey Sándor th. ispotály-templomban délelőtt 10 órakor predikál Mezei Béla választanító-lelkész, délután 2 órakor predikál Varga Jenő s. lelkész.

Homokkerteri imaházban délelőtt 10 órakor predikál Mornár Ferenc választanító-lelkész. Nyilastelepi elemi iskolában délelőtt 10 órakor predikál Dr Ferenczy Gyula. Ujifjúság leányegyesület. A Dóczy Intézetben a Tanítónőképző Intézettel kapcsolatban „Ujifjúsági Leányegyesület” alakult. Ez egyesület első összejövetelét f. hó 29-én vasárnap délután 3 órakor tartja, melynek programját részint tanulságos, részint szórakoztató kedves házi műsor alkotja. A műsört Uray Sándor lelkész által tartott megnyitói áhitat vezeti be. Az összejövetelen érdeklődőket külföldön konfirmált kislányokat szívesen lát az Egyesület. A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövétele (Kollégium, I. kapu földszint, balra 2. ajtó) délután fél 4 órakor.

Vasárnapi iskolák a következő helyeken tartanak: Dóczy-intézetben délelőtt 9 órakor, Kossuth-u. 75 sz. délelőtt 9 órakor, Nőgyeleti Arvaházban délelőtt 9 ó., Pacsirta-u. iskolában délelőtt 9 órakor, Leányutcai iskolában délelőtt 9 órakor, Diakonissza Ötthonban d. e. 9 órakor, Kollégium I. kapu, földszint, balra 5 sz. ajtó délelőtt 11 órakor, Homokkerteri imaházban délelőtt 9 órakor, Eötvös u. iskolában d. u. 2 órakor. Csapó-u. leányiskolában délután 2 órakor.

A Konfirmált iparos Fiúk és Leányok Önképző körének tagjai délelőtt 11 órai kezdettel a Burgondia-utcai iparos-anoncskola földszint, f. u. I-só számú teremben összejövetelt tartanak. Beszél: Kiss Andor s. lelkész.

A rom. kath. templomban, vasárnap január 22-én, fél 7, három egyed 11 és fél 12 órakor csendes sz. misék. 10 órakor nagy mise, utána szent beszéd. — Délután fél 4 órakor sz. oivasó, 4 órakor litánia, Az ág. evang. templomban (Miklós utca 3.) január 22-én, vasárnap délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Mácsay Lajos tiszkerületi ág. h. ev. missiói lelkész végzi.

Városi közgyűlés. Debrecen város törvényhatósági bizottsága 31-én, kedden d. e. 9 órakor Miskolcay Lajos főispán elnöke alatt közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozatot a főjegyzői hivatal már elkészítette.

Csökkeni az államjegyforgalom. A m. kir. Állami Jegyintézet január 23-iki kimutatása a január 15-iki állományhoz képest 326 millió korona államjegyforgalom csökkenését tünteti fel.

Román-szerb határigazítás. Bukarestből jelentik: A román-szerb határmegállapító bizottság Temesvárotól létrejött megállapodása szerint a román-szerb határ ugyanaz maradt, amit a sevresi szerződés megállapít, kivéve Csordaő, Bóba és Pusztakeresztúr községeket, amelyek Romániához fognak tartozni. Gájl Sarjanul (?) Krivobara községeket viszont Szerbiának ítélték oda.

Tisztek és altisztek alkalmazása. Folyó hó 13—15-én megjelent lapokban IX—XI. rangosztálybeli tisztek, azután törzsaltisztek, törzserőmesterek, tiszthelyettesek és altisztek figyelme azonnali alkalmazásra volt felhíva. Újból felhívhatnak az irodai teendőkhöz jártasok, hogy a nemzeti munkavédelem ezen állására jelentkezzenek a városháza, félemelet, 11. sz. szobájában. Azoknak, kik már jeleltek, újból megjelenniük nem szükséges. Ezen hirdetményre különösen felhívom az átmeneti viszonyban levő tiszteket, törzsaltiszteket és altiszteket figyelmét. A díjazás kedvező, annak mérve a jelentkezés alkalmával közölve lesz.

Leégett malom. Szegedről jelentik: Ma délelőtt a Szeged—dorozsmai uton a Lichtenegger-malom főépülete leégett. A malom géberendezése teljesen tönkrement. A kár meghaladja a 7 millió koronát. A tűz már tegnap este keletkezett és azóta lappangott, de csak ma vették észre.

NAPIREND

Szombat 1922 január 28

Prot.: Károly. Kath.: Flávián.

Közművelődési könyvtár nyitva d. e. 10—11 óra, d. u. 4—7-ig.

Kollégiumi könyvtár: Nyitva d. e. 10—12-ig.

Csokonai-színház: Este fél 8 órai kezdettel A) bérletben „Pillangó kisasszony”, drama 1 felvonásban, „Pardon... ténység”, játék 1 felvonásban, „Csokvasar”, operett 1 felvonásban.

Modern kabaré (Petőfi-tér) előadás este 8 órakor.

Apollo mozgó) előadások kezdete
Urania mozgó) 5, 7, 9 órakor
Uranus mozgó)

Szőnyeg- és gobelin-szövő tanfolyam kiállítása délelőtt 10—11-ig a Kereskedelmi Csarnokban.

A Csokonai Kör felolvasó ülése délután 5 órakor a kollégium disztermében.

A MANSz intéző-bizottságának ülése délután 6 órakor a városháza főispáni irodájában.

A „Csaba” bajtársi egyesület bálja este 9 órakor az Arany Bika disztermében.

A közegészségügyi bizottság ülése délelőtt 11 órakor a városházán.

Giovanni Verga meghalt. Rómából érkezett távirat szerint Catániában agyszélhűdés következtében hirtelen meghalt Giovanni Verga neves olasz író.

Csaba-bál. A debreceni Tisza István tudomány-egyetem orvoskari „Csaba” bajtársi egyesülete ma este 9 órai kezdettel a Bika disztermében zártkörű táncestélyt rendez. Magyar Imre muzsikája mellett megmutatja ez a rokonszenves fiatal egyesület, hogy amiut kizárás terhe alatt szigorú köteletségévé teszi tagjainak azt, hogy tanulmányaiknak éljenek és a megkívántató vizsgákat idejében letegyék, épen úgy meg tudja állani a helyét a nemes szórakozás rendezésében is. A bál védnökségét közéletünk tiz vezető tagja vállalta s a bál fényét harmincnégy lady patroness emeli. A rendezőség, élén dr Hüttl Tivadar egyetemi tanárral, mindent elkövet a siker érdekében. A tiszta jövedelem és a felülfizetés jótékony célt szolgál.

Hadigondozottak figyelmébe! A Szövetség vezetősége az Erdőgazdasági hivatalnál első rőrsét biztosított kedvezményes árban. Utalványok a szövetség irodájában (Szent Anna u. 12. sz.) kiadatnak. — Lábbeli javítás ugyanott levő műhelyünkben elvállaltatik. Hadrő vezetősege.

A „MANSz.” intézőbizottsági ülése. A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége szombaton délután 5 órakor a városházán a főispáni hivatal iktató szobájában fontos ügyben intéző bizottsági ülést tart, melyre a tagok ezuton meghívhatnak.

Mérica Pál, a hajduknak aranyaszáju mesélője irt színes tollával elbeszélést a „Hajdusági Virradat” most megjelent számában, a náuási zsidót fuvarozó, fehérlovas Bajdorrol. Az elevenen szerkesztett ébredő néplap 4 koronáért minden tőzsdében kapható.

21 fokos hideg Debrecenben. A legutolsó napokban napról-napra fokozódott a száraz, hideg idő Debrecenben. Tegnap 21 fok hideg volt, bár egyesek hőmérője szerint elérte a 23 fokot is. A meteorológiai intézet hivatalos jelentése szerint az országos minimum Debrecenben volt 21 fok. A jóslat, sajnos, cseppet sem örömeit: tulnyomóan száraz, hideg idő várható.

A tűzoltói ügyeleti díjak. A városi tanács egyik legutóbb tartott ülésén foglalkozott a tűzoltói ügyeleti díjak megállapításával. A tanács az ügyeleti díjakat a következőkben állapította meg: A tisztí díj esetenként 80 korona, altisztí díj 50 korona, parancsnok ügyeleti ellenőrzési díja 50 korona. A tűzoltó ügyeleti díjak megállapításáról alkotott ezen tanács határozatot a tanács megküldte a Csokonai-színház, valamint az összes mozi vállalatok és mulatóhelyek igazgatóságának.

A Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének közleményei. A mértek utáni cipőkre való jelentkezés határideje február hó 10-ig meghosszabbított. Az igényjogosult tisztviselők jelentkezését Barna Mihály Miklóset utca 5. szám alatt veszi fel.

Ki legyen a köztisztviselési vállalat vezetője? Megemlékeztünk róla, hogy a város köztisztviselési és fuvarozási vállalatának intézői állására pályázatot hirdettek, melynek alapján már többen be is adták pályázati kérvényüket. Ez ügyben egyik olvasónk a következő levelet intézte hozzánk:

„Tekintetes Szerkesztőség! A városi köztisztviselési és fuvarozási vállalat intézői állására kiirt pályázati hirdetmény ezen állás elnyerését semmiféle különösebb kvalifikációhoz nem kötötte. Véleményem szerint kívánatos volna azonban, hogy az állás elnyerése egyéb ismeretekben kívül gazdasági, lötenyésztési és fuvarozási szakismeretekhez, illetve jártassághoz is legyen feltétlenül kötve, mivel csak ily ismeretekkel bíró személytől remélhető, hogy a város, illetve a pótdadó közönség a vállalatra rá ne fizessen, vagy ennek elmaradása esetén, a kellő szakképzettség hiánya a köztisztviselés, illetve a közegészségügy rovására ne vezessen. Mielőtt a szobanforgó állás betöltetnék, szükségesnek tartanám ezen körülményre az ezügyben dönteni hivatott személyek figyelmét közérdeklő felhívni. Egy adófizető polgár.

A Csokonai kör mai felolvasó ülése. A Csokonai kör ma, szombaton délután 5 órakor a kollégium disztermében felolvasó ülést tart a következő műsorról: 1. Elnöki megnyitó. Mondja dr Pap Károly, a kör elnöke. 2. Költemények. Irta és felolvassa Baja Mihály. 3. A bánat költője, Tóth Árpád. Irta és felolvassa Kardos Albert, a kör főtákar. 4. Költemények. Irta és felolvassa Juhász Géza. 5. Aforizmak. Irta és felolvassa Németh Aladár. Belépti-jegy: tagnak 10, nem tagnak 20, diáknak 5 K. A terem fűtve van.

Nyugdíjazások a városnál. Debrecen város nyugdíjellenőrző bizottsága tegnap délelőtt 11 órakor a polgármesteri fogadó szobában Csóka Sámuel h. elnöke alatt ülést tartott. Az ülésen több közgyűlés elé kerülő nyugdíjazási ügyet készítettek elő. A bizottság Angyalóti Antal adóvégrehajtó nyugdíjaztatását javasolja a közgyűlésnek tekintettel arra, hogy az illető 72 éves és megfelelő szolgálati évvel rendelkezik. A bizottság kimondta, hogy Tikos Imréné, városi főmérnök özvegyének megfelelő kegydíj megállapítására vonatkozólag előterjesztést tesz a közgyűlésnek. Apróbb nyugdíjazási ügyek letárgyalása után az ülés kevéssel 12 óra előtt véget ért.

A debreceni ügyvédi kamara köréből. A debreceni ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. **Török Imre** ügyvédet Hajduböszörmény, dr. **Szilárd Pál** ügyvédet Szolnok és dr. **Magyaródi Boros Lajos** menekült szatmári ügyvédet Fehérgyarmat székhellyel az ügyvédek névjegyzékébe felvette; **Des-Combes** Henrik debreceni ügyvédet pedig elhalálozás folytán a névjegyzékből törölték; irodája részére gondnokul **Simonffy István** debreceni ügyvédet rendelték ki.

Felemelt az utiátalányok. A jog- és pénzügyi bizottság tegnap délután tartott ülésén elhatározta, hogy a közgyűlésnek javasolni fogja a gazdasági tanácsnok, a gazdasági intéző és a városgazda 800 koronányi utiátalányának hatszorosára való felemelését.

Új iparengedélyek. A városi tanács tegnap délelőtti ülésén a következő új iparengedélyeket adta ki az alantirt díjak lefizetése mellett: Gottlieb Manó kevert turó készítés és árusítás 1000, Tudok János gyümölcs kereskedés 2000, Végh Danielné fehérnemű árusítás 300, Lukács Jenő mérnöki iroda 500, Kuczik Gábor utoda Hentesárugyár Rt. élő marha sertés, szárnyas és mindennemű vágott hússal való kereskedés 5000, Nagy Gyuláné női szabó ipar 500, Grósz Vilma ócskaruha, nyulbőr és toll kereskedés 500, Burger Béla és Weinberger Jenő épület, tűzifa és szer-zámkereskedés 2000, Papp István cipész ipar 100, Erdő Lajos gépész és kovácspár 500, Saturnus Műszaki és Gépkereskedelmi Rt. 12 féle kereskedésre ipar 2000 korona.

Álarcos bál a Royalban e hó 29-én, vasárnap este 6 órai kezdettel, 2 óráig tart. Belépő-díj 23 korona és a vigalmi adó. Tisztelettel íj. Schaff János.

Husfűstölés pontosan és kifogástalanul Zöldfa-utca 3. sz. alatt.

A végrehajtók szabadjegye. A jog- és pénzügyi bizottság tegnapi ülésén tárgyalta a városi végrehajtók azon kérelmét, hogy részükre villamos vasúti szabadjegyet engedélyezzenek. A bizottsága a kérelmet, mint jogalap nélkülit elutasította.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR

Szombat: Pillangó kisasszony, Pardon... fenség!, Csókvásár, C) bérletben.

Vasárnap d. u.: Cigánybáró.
Vasárnap este: Fekete pillangó.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Szombaton C) bérletben Pillangó kisasszony, Pardon... fenség! és Csókvásár kerül színpadra.

Salgó Piri hangversenye. Hogy mennyire jogosult az a nagy érdeklődés, mely Salgó Piri február elsején tartandó hangversenye iránt meggyűlvánul, mindennél jobban igazolja a hangverseny műsora, melyet itt közlünk: 1. Bach-Busoni: Choralkvorspiel g moll (Nun komm' der Heiden Heiland...); 2. Beethoven: Andante F dur; 3. Schubert: Wanderer-Fantasia; 4. Chopin: a) Preludes c moll, h moll, Des dűs, b) Etudes c moll, E dur, c) Polonaise fis moll. Jegyek a hangversenyre a Hegedűs és Sándor könyvkereskedésében kaphatók.

Február elején jön a Láthatatlan kéz című kalandor film, mely mutatványok dolgában a Fejnélkülit is felülmúlja. Rendes helyárák, utalványok ezen filmmel is érvényesek.

Fejnélküli lovas III-ik befejező része ma szombaton utoljára az Urániában. Soha film így sikert nem aratott, a szép mutatványok, izgalmas trükkök sokszor lebilincseltek a néző közönséget.

Newyork rejtelmei III. szombaton és vasárnap az Uránusban. Hatalmas közönség nézte végig a két első részt, melyben Pearl White és zseniális partnerei nagyszerű küzdelmüket vívták a „fekete kézzel”. A III. részben teljesen új kalandokon és izgalmon mennek át.

Tilos város amerikai attrakció. Dráma a chinai életből 6 felvonásban. Norma Talmadge legkitűnőbb alakítása. Bemutatja az Apollo.

SPORT

A MAFC uszói Stockholm-ban. A MAFC uszógárdája: Siposs Márton, Belezna, Kenyeri Lajos és László tegnap elutaztak Stockholmra a svédek uszóversenyére. Siposs, a magyar uszófenomén ismét találkozni fog riválisával, a német Rademacherrel, akit Budapesten legyőzött.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Butorozott szobát keresek lehetőleg pályaudvarhoz közel. Cim Illicy Gok. Iparkamara.	Eladó egy jókarban levő varrógép. Cim: Ratkovszky, Boldogfalva-utca 26.
Bélyegzőgyár és vésőintézet PAULÓ I. Batthyány-utca 22. Telefon 1365.	Forgács István művészi ádógos-u.
Kis ház jókarban, 950 öf telekkel konyhakertnek eladó. Nemes-utca 7. szám (Tócs kert). Értekezhetni „Hajdúföld” szerkesztőségében délután 6 órakor.	

A tőzsde

Magyar korona: 70.

A mai tőzsde nyitáskor üzlettelenség mutatkozott. A mindvégig nyomasztó hangulat uralta a piacot és zárlatkor sem tudott a tőzsde megélni. Az üzlettelenség hatása itt ott kisebb-nagyobb árszűkítésként jelentkezett, amely azonban a tőzsdei későbbi tolymán lokális érdeklődés következtében kiegyenlítetté vált, hogy a tegnapi naphoz képest az árfolyamok nagyjából változatlanok maradtak. Kulisszaban a rendszeres favorizált papirokban bonyolította le az arbitrage üzleteit, de már a felfogás némileg jobb volt mint tegnap. Árfolyam nyereségek nem igen jöttek létre. A korlátpiacon nevezetesebb esemény nem fordult elő. A vegyespiac zárlatkor kissé élénkebb volt.

Budapesti zárlat.

Magyar hitel 1860, Osztrák hitel 650, Angol-Magyar 712, Leszámitoló bank 770, Magyar-Olasz 300, Jelz hitelbank 285, Hazai bank 620, Salgó 5250, Rimamurányi 2000, Közuti 930, Déli vasút 1600, Államvasút 4425, Keresk. bank 6950, Általános takarékpénztár 990, Pesti bazar 24750, Borsod-miskolci 3600, Concordia 2360, Budapesti gőz. 5800, Gizella 2500, Hungária 2600, Viktória 7200, Beocsini 5950, Kohó 5100, Általános közszén 10850, Urkányi 6000, Adria 6100, Atlantic 2600, Levante 6800, Trust 1950, Ganz Danubius 44200, Ganz villamos 5850, Lipták 552, Magy. acél 2425, Schlick 1075, Wörner 420, Brassói 1725, Izzó 5450, Spódium 2575, Hazai faterm. 2050, Klotild 3350, Hrdó 875, Nasici 16400, Neuschl Licht 635, Orsz. fa 1050, Telefon 4100.

Valuták.

A valutapiac a 70 es zürichi korona-jegyzésre tartott volt az üzlet mindvégig nyugodt menetben folyt. Élénkség csak márkában, dollárban és szokolban mutatkozott. A dollár zárlat felé kissé megerősödött, a márká tartott volt, a szokolazonban valamivel gyengébb. A nyugati valuták általában lanyhább irányzatúak voltak, mint tegnap.

A devizapiac Berlin, Prága, Bécs kifizetésében volt élénkebb üzlet. A tőzsdeidő második felében Svájc iránt is érdeklődés mutatkozott.

Napoleon 2600-2640, Angol font 2950-3000, Dollár 695 705, Francia frank 5700-5750, Márka 350-360, Lira 3000-3050, Osztrák kor. 750-850, Rubel 5900-6000, Lei 527-537, Szokol 1320-330

Februárhó 12-én

lesz a nyomdászok nagyszabású
álarcos bálja

a „Munkás Otthon” (Margit-fürdő)
kellemesen fűtött dísztermében.

Svájci frank 13500-13600, Korona dinár 880, Lengyel marka 21 75-22 75.

Zürichi zárlat: Berlin 25250, Holland 189-, Newyork 514, London 2173, Páris 4175, Milánó 2265, Brüsszel 4030, Prága 995, Budapesti 70, Zágráb 165, Bukarest -, Varsó 15, Bécs 14, Osztrák bélyegzett 8.

Utőltőzsde. A valutapiacra csak dollár és márká vált élénk. Dollár 699-701-704, osztrák ezres 8 és egyegyed, 10 ezres 7 és ötnyelcad, lei 532, marka 357, szokol 1323.

Ezüst korona 39 és háromnegyed, forint 103-107, 5 koronás 197-203 és háromnegyed, Napoleon 2600, 20 koronás arany 2560, 10 koronás 1280

Az értékpapírcsere gyenge irányzat mellett kiesel a forgalom Rima 2020, Államvasút 4425, Déli vasút 1610, Salgó 5250, Magyar Hitel 1840, Koburg 2425, Csáky 885, Olaj 2275, Gummi 2700, Lichtig 635, Urkányi 6050, Általános közszén 10800, Klotild 3200.

Terménytőzsde.

Az üzlet általában esendesebb, tartott irányzat me lett az árak nagyjában változatlanok. Váratlanul megélt a zab, mert helyi kereskedők divergáló árak mellett keresték.

Hivatatos árak: Buza tiszavidéki 2330-2360, fehérmegyei 2335-2350, pestmegyei 2335-2350, rozs 1520-1535, takarmány árpa 1750-1800, sörárpa 1800-850, köles 1580-1550, zab 1560-600, tengeri 2125-150, repce 26-27, Korpa 1175-1185.

Előfordult kötések: Buza egy vagon 2335, két vagon 2335, 2 vagon 2325 ab állomás, zab 2 vagon 1490, egy vagon 1475, 6 vagon 1540 ab állomás, egy vagon

16 40 ab Budapest, 15 vagon 1575 ab Budapest, 5 vagon 1500 ab állomás, tengeri két vagon 2117 februára, 3 vagon 2130 ab állomás, egy vagon 2135 ab állomás.

Sertésjelentés. Zárt vásári maradvány 47 sertés, érkezett 14, üzlet nem volt.

szabad vásári maradvány 1064 sertés, 34 malac. Érkezett 83 sertés, eladott 102 sertés.

Árak: Zsír-sertés fiatal nehéz 72-80, könnyű 45-68.

Sertés-termékek. Sertés-hus 80-110, zsír 140-52, zsírszalonna 100-120, füstölt paprikás szalonna 140, tepertő 100, hár 130, füstölt hus 120.

Dollárt

Simon György DEBRECEN Kossuth-u. 11.

Árverési hirdetmény

A katonai beszerzési csoport megmaradt különféle árucikkei (cipők, szabó és cipész kellékek, egyenruházati cikkek stb.) folyó évi január hó 31-én, 10 órakor a Pavillon-laktanyában nyilvános árverésen eladotnak.

Tájékoztatás ugyanott nyerhető 10 és 12 óra között.

Olcsó tüzelő!!!

Debreczen sz. kir. városi erdőben Haláp vasútállomás mellett cca 50 000 köbméter tölgyfa gyökér és tuskó felvágva, méterbe rakva, helyszínén átvéve nagyon olcsó áron eladó, lehetőleg nagy tételekben vasutól 1-4 km-terre.

Bővebb felvilágosítást Dr. Bernáth Zoltán ügyvéd ad Nyiregyháza, Rákóczi-ut 1. szám II. em. 4. a.

Kőváry és Altmann

szűcs mesterek, Debrecen, Piac 42. Pannónia szálló udvar.

Mindenféle szűcs munkákat szakszerűen készít a legutóbbi divat szerint. Ugyanott kész munkák kaphatók. Megrendeléseket pontosan eszkdözöl. Vadbőröket veszünk és kikészítünk.

Böszörményi uton

eladó 2 szoba, konyha, kamara, pince, istálló, szőlő és gyümölcsösből álló kis családi ház azonnali beköltözésre. Dezső László irodája Szent Anna-u. 6.

Aranyért, Ezüstért

budapesti magas árakat fizetek

Kramer

Simonffy utca 17.

Eladó hentesüzlet

legfő galmasabb helyen Csapó-utcán teljes felszereléssel azonnali átvételre eladó, Dezső László irodája Szent Anna-utca 6.